

ΘΕΜΑ 5

Η συνάρτηση $f : \Delta = (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι τρεις φορές παραγωγίσιμη στο Δ
 $f^{(3)}(x) > 0$, για κάθε $x \in \Delta$, άξονας $x'x$ δεν είναι οριζόντια ασύμπτωτη των
 $C_f, C_{f'}, C_{f''}$ και $f(x)f'(x)f''(x) = 18x^6$ (1), για κάθε $x \in \Delta$

- (ε 1) Να αποδείξετε ότι η f δεν έχει ούτε ακρότατα και ούτε σημεία καμψής
- (ε 2) Να αποδείξετε ότι η f' δεν έχει ούτε ακρότατα και ούτε σημεία καμψής
- (ε 3) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και την κυρτότητα
- (ε 4) Αν επιπλέον η f είναι πολυωνυμική με ακέραιους μη αρνητικούς συντελεστές και $f''(1) = 2f'(1) = 6f(1)$, τότε να βρείτε τον τύπο της f

ενδεικτική απάντηση

- (ε 1) Αν η f έχει ακρότατο στο $\rho \in \Delta$, τότε $f'(\rho) = 0$ άτοπο
 Αν η f έχει σημείο καμψής στο $\rho \in \Delta$ τότε $f''(\rho) = 0$ άτοπο
- (ε 2) Αν η f' έχει ακρότατο στο $\rho \in \Delta$, τότε $f''(\rho) = 0$ άτοπο
 Αν η f' έχει σημείο καμψής στο $\rho \in \Delta$, τότε $f^{(3)}(\rho) = 0$ άτοπο
- (ε 3) Οι συναρτήσεις f, f', f'' είναι συνεχείς και δε μηδενίζονται στο Δ
 οπότε η κάθε μία διατηρεί σταθερό πρόσημο στο Δ
 • Έστω $f(x) > 0, f'(x) < 0, f''(x) < 0$, τότε $f \searrow$ και $f' \searrow$ στο Δ

Με $x > 1 \Rightarrow f(x) < f(1)$. Η f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του
 Θ.Μ.Τ στο $[1, x]$, άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, x)$, ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}, \quad 1 < \xi < x \Rightarrow f'(x) < f'(\xi) < f'(1), \text{ οπότε}$$

$$\frac{f(x) - f(1)}{x - 1} < f'(1) \Rightarrow f(x) < (x - 1)f'(1) + f(1)$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} [(x - 1)f'(1) + f(1)] = -\infty, \text{ γιατί } f'(1) < 0, \text{ άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = -\infty, \text{ άτοπο γιατί } f(x) > 0$$

- Έστω $f(x) < 0, f'(x) > 0, f''(x) < 0$, τότε $f \nearrow$ και $f' \searrow$ στο Δ

Με $x > 1 \xRightarrow{f \nearrow} f(x) > f(1)$. Η f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του Θ.Μ.Τ στο $[1, x]$, άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, x)$, ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}, 1 < \xi < x \xRightarrow{f' \searrow} f'(x) < f'(\xi) < f'(1), \text{ οπότε}$$

$$\frac{f(x) - f(1)}{x - 1} > f'(1) \Rightarrow f(x) > (x - 1)f'(1) + f(1), f' \searrow, \text{ άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = -\infty, \text{ άτοπο, γιατί } f'(x) > 0$$

άρα $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = \alpha \geq 0$, αν $\alpha = 0$, τότε η $y = 0$ ασύμπτωτη

άτοπο, άρα $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = \alpha > 0$, οπότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$

γιατί $\lim_{x \rightarrow +\infty} [(x - 1)f'(x) + f(1)] = +\infty$, άτοπο, γιατί $f(x) < 0$

- Έστω $f(x) < 0, f'(x) < 0, f''(x) > 0$, τότε $f' \nearrow$ στο Δ

Με $x > 1 \xRightarrow{f' \nearrow} f'(x) < f'(1)$. Η f' ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του Θ.Μ.Τ στο $[1, x]$, άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, x)$, ώστε

$$f''(\xi) = \frac{f'(x) - f'(1)}{x - 1}, 1 < \xi < x \xRightarrow{f'' \nearrow} f''(1) < f''(\xi) < f''(x)$$

$$\text{οπότε } \frac{f'(x) - f'(1)}{x - 1} > f''(1) \Rightarrow f'(x) > (x - 1)f''(1) + f'(1)$$

$$\text{Όμως } \lim_{x \rightarrow +\infty} [(x - 1)f''(1) + f'(1)] = +\infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = +\infty$$

άτοπο, άρα $f(x) > 0, f'(x) > 0$ και $f''(x) > 0$

οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα και κυρτή

- (ε 4) Έστω n ο βαθμός του $f(x)$, τότε ο βαθμός του $f'(x)$ είναι $n - 1$ και $n - 2$ ο βαθμός του $f''(x)$, οπότε ο βαθμός του $f(x)f'(x)f''(x)$ είναι $3n - 3$, άρα $3n - 3 = 6 \Rightarrow n = 3$, άρα $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta$
 $f'(x) = 3\alpha x^2 + 2\beta x + \gamma$ και $f''(x) = 6\alpha x + 2\beta$
 $18f(1) = 18 \Rightarrow f(1) = 1$, οπότε $f'(1) = 3$ και $f''(1) = 6$, άρα

$$\alpha + \beta + \gamma + \delta = 1 \quad (1) \quad 3\alpha + 2\beta + \gamma = 3 \quad (2) \quad 3\alpha + \beta = 3 \quad (3)$$

Από τις (2), (3) έχουμε $\beta + \gamma = 0 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \alpha + \delta = 1 \Rightarrow \alpha = 1 - \delta \geq 0 \Rightarrow$
 $\Rightarrow 1 > \delta \geq 0 \Rightarrow \delta = 0 \Rightarrow \alpha = 1 \Rightarrow \beta = 0 \Rightarrow \gamma = 0$, άρα $f(x) = x^3$

ΓΕΝ Αιγιάλιω